

INDIA'S ENORME LANDZWENDEL

EEN INTERVIEW MET WALTER FERNANDES SJ

Dorpsbewoners protesteren tegen de voorwaardelijke toestemming van het Ministerie van Milieuzaken van de Unie aan de staalgigant Posco in het dorp Patana in Jagatsinghpur in Orissa (februari 2011).

Grondgraaien

Het grondgraaien in Orissa, aan de oostkust van India begon in 1991 na de liberalisering, waarvan de twintigste verjaardag tijdens juli van dit jaar viel. Er was al veel landaankoop voor de liberalisering. De achtergrond hiervoor lag in de schulden crisis van de eerste Golfoorlog in Irak. De economie werd zonder enige voorbereiding geopend en de privésector wilde land voor verschillende doeleinden.

Zo wilde men voor de mijnbouw land gebruiken dat in de stammengebieden lag. Ook ging het om enorme dammen in het Noordoosten van de deelstaat, en dit was allemaal grondgebied dat aan de stammen toebehoorde. Hiernaast had je ook nog speciale economische zones die in de praktijk enorme grondgraai-oefeningen voor onroerend goedspeculanten zijn geworden. Deze grondspeculatie en de wet vereisen dat er in de speciale economische zones slechts 50% van het grondareaal voor productieve doeleinden wordt gebruikt, en elk bedrijf kan tot 5000 hectaren aanschaffen. Ongeveer 347 dergelijke zones zijn al goedgekeurd, maar de wet zegt niet waar de andere 50% voor gebruikt dient te worden: voor golfterreinen, voor vijfsterrenhotels of voor andere gelijksoortige speculatie.

Posco

Wat er in Orissa is gebeurd is precies de reden waarom Posco India Private Ltd van een speciale economische zone spreekt in plaats van een industrie. Posco India Private Ltd maakt deel uit van Posco, qua grootte de vierde staalproducent ter wereld. In juni 2005 ondertekende de overheid van Orissa een "Memorandum van Begrip" om een staalfabriek van 12 miljoen ton per jaar (MTPA) op te zetten in de buurt van Paradip, in het Jagatsinghpur district, met een investering van naar schatting US\$ 12 miljard. Voor de eerste fase zal Posco een staalfabriek bouwen met een capaciteit van vier MTPA en die uitbreiden tot 12 MTPA.

Mensen hadden niet langer toegang tot het land. Ze kwamen in verzet en maakten duidelijk dat ze niet uit hun grondgebied zouden vertrekken. Dit gebeurt vandaag de dag iedere keer opnieuw in belangrijke gebieden. Er zijn drie grote sectoren die land innemen: mijnbouw, speciale economische zones en snelwegen. Ik vraag me af of India snelwegen met zes rijstroken nodig heeft als er een goed spoorstelsel bestaat dat we tot het maximum zouden kunnen gebruiken. Het kost minder ruimte en is minder vervuilend. De hele investering gaat echter over privétransport, auto's, kortom is helemaal op winst gericht.

Gemeenschappen moeten de strijd intensiveren, en dat gaan ze ook doen. Ze zullen niet toelaten dat bedrijfsbelangen hun land innemen want ze zijn vastbesloten om hun grondgebied niet te verliezen. Hun slogan is: "We zijn er klaar voor om ons leven te geven, maar niet om ons land te geven." Immers, zonder dat land kunnen ze het wel vergeten.

Enige grondstof

Land vormt hun identiteit, hun economie, hun cultuur; ze hebben geen andere grondstof. Bovendien is veel van dat land gemeenschappelijk land, zonder individuele eigendomsrechten, behorend tot de gemeenschap. De koloniale wet van 150 jaar geleden is echter nog steeds van kracht en die erkent alleen individuele eigendom. Dus al het gemeenschappelijk grondgebied waar deze mensen duizenden jaren op leefden voordat deze koloniale wet van kracht werd, wordt als staats eigendom beschouwd. De ironie van dit alles is dat dit 'eminent domein' wordt genoemd. Ik woon in het Noordoosten van India, waar 48 enorme stuwdammen worden gepland. Hetzelfde gebied is ook één van de 25 mega-biodiversiteitsgebieden in de wereld. Wat hier gebeurt is dat het levensonderhoud van de bewoners en het milieu de grote verliezers zijn.

Leden van de Dongria Kondh stam

Er is vandaag de dag een hoop speculatie met energie en dit is niet goed doordacht. Bedoeling is gewoon om het Noordoosten om te vormen tot een energieleverancier voor de rest van India en voor Zuidoost Azië; alweer een grondstof om te exporteren.

Inheemse stammen

Op veel plekken is de weerstand groot. Het grote verschil met Orissa is er echter in gelegen dat het hier gaat om kleine boeren en mensen die behoren tot inheemse stammen die, gezien de wetten van de overheid, alles gaan verliezen. Er is enorm veel verzet in Uttar Pradesh en het Noorden. Wellicht zullen ze dit kunnen afkopen met een hogere schadevergoeding. Een grote boer zal weten hoe zijn rechten op te eisen. Maar wat zal er gebeuren met de rest?

Gemeenschapsgrond in een dorp behoort niet alleen toe aan individuele eigenaren. Hij zorgt voor het levensonderhoud van de landarbeiders en al deze mensen worden totaal genegeerd. De nieuwe wet die in het parlement voorgelegd is, voorziet alleen schadevergoeding. Schadevergoeding gaat naar de eigenaar. Maar deze mensen worden niet als eigenaren beschouwd. Hoe zit het dan met de gemeenschapsgrond? Deze zorgt voor het levensonderhoud van 2/3 van de betrokken mensen, aangezien slechts een derde eigenaar is.

Bloedbaden

Al wat men kan doen is wanneer zulke dingen gebeuren de boodschap duidelijk verspreiden. Laat de waarheid bekend zijn dat dit een enorme landfraude is, een groot schandaal, en dat dit zo niet kan doorgaan. Ze zullen zich verzetten en er gaan bloedbaden komen. Heel jammer is dat steeds meer criminele elementen de zaak in handen gaan nemen. De privésector is erg afhankelijk van criminelen en het is zeer moeilijk om hen aan te pakken. Maar de mensen proberen nu juist dit te doen.

De allerarmsten zijn degenen die het meest te lijden hebben. Zij vormen 80% van de ontheemde personen. Volgens mijn berekeningen zijn er 60 miljoen mensen die hun levensonderhoud zijn verloren van 1947, het jaar van onze onafhankelijkheid, tot 2004. Welnu, 80% van hen behoort tot de plattelandscategorie die niets krijgt.

Interne kolonisatie

Daarom blijf ik maar vragen stellen als: "Ontworteld voor wiens winst?" Met andere woorden, we hebben een situatie van interne kolonisatie waarin de armen de prijs betalen voor de winst van de middenklasse, en de middenklasse is extreem egoïstisch aan het worden met de liberalisering. Door de consumptie economie kan het ze niets schelen wat voor armoede het teweegbrengt. En dat gaat samen met criminalisering aan de ene kant en fundamentalisme aan de andere kant, want naarmate de middenklasse haar sociale betrokkenheid verliest, wordt dit vacuüm opgevuld door een nieuwe religieuze fundamentalistische identiteit. Kortom, fundamentalisme, criminalisering en liberalisering gaan hand in hand: dat is iets wat we ons maar amper realiseren.

Dr. Walter Fernandes sj is een jezuietensocioloog die al vier decennia lang onderwerpen bestudeert die te maken hebben met inheemse stammen, gender en levensonderhoud. Hij is de voormalige Directeur van het Noordoostelijke Sociaal Onderzoekscentrum in Guwahati in India en is een vermaard specialist van onderwerpen die te maken hebben met ontheemding die het gevolg is van ontwikkeling.